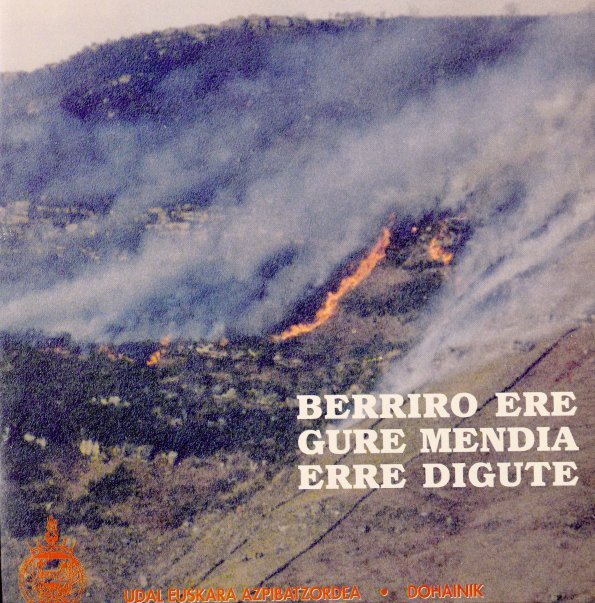

HONDARRIBIA

**BERRIRO ERE
GURE MENDIA
ERRE DIGUTE**

AURKIBIDEA

2.- Oharrak

3.- Herri Giroak

10.- Nekazalturismoa

12.- Elkarriketa

16.- Historian Barrena

19.- Gazte Informazioa

20.- Kirolak

22.- Bordari Lehlaketa

24.- Satarka Lehlaketa

26.- Zer ikusi ura ikasi

27.- Ganbarako kutxa Miatzen

28.- Lehlaketa

30.- Horoskopoa

31.- Demografia

OHARRAK

TXANDAKO BOTIKAK MARTXOA

- 1 - ALAMEDA (Damarri, 1) Tlf. 645798
- 8 - ERAUSKIN (San Pedro, 28) Tlf. 641018
- 15 - MARTINEZ (Almirante Alonso) Tlf. 642191
- 19 - ALAMEDA (Damarri, 1) Tlf. 645798
- 22 - IRAOLA (San Pedro, 5) Tlf. 641027
- 29 - SAGRARIO FIZ (Donostia kalea) Tlf. 644316

TXANDAKO OKINDEGIAK MARTXOA

- 1 - GARMENDIA
- 8 - MARTINEZ
- 15 - ARRATIBEL
- 19 - GARMENDIA
- 22 - MARTINEZ
- 29 - ARRATIBEL

EUSKAL MEZAK

Astegunetan arratsaldeko 7etan
Portuko Elizan
Larunbatetan arratsaldeko 7,30etan.
Portuko Elizan

IGANDEETAN

Goizeko 8,30etan Betherraman
Goizeko 9etan Amuten
Goizeko 9,30etan Guadalupen
Goizeko 11etan Portuko Elizan

Argitaratzailea eta Erredakzioa:

Udal Euskara Azpibatzaordea

Kolaboratzaileak: Inaxio Nogueras, Joan Mari
Olaizola, Iñigo Aristizabal

Inprimategia, Fotokonposizioa eta Maketazioa:

Ondarribi Inprimategia

Minasoroeta, 21

Tel.: 943 642122 • Fax: 943 641157

20280 HONDARRIBIA

Legezko gordailua: S.S. 122/86

HONDARRIBIAK ez du bere gain hartzen aldizkarian
adierazitako esanen eta eritzien ondorioak.

IHAUTERIAK IGAROTA, ASTE SANTUAREN ESPEROAN

urrera segi aurretik, azken alean izan genuen arazo baten berri eman nahi genuke. Aldizkariaren amaieran etortzen de «Leihaketa» sailean, arazo tekniko batzuk zirela medio, ezin izan genuen leihaketaren funtsa den argazkia atera. Hori dela eta barkamenak eskatzen dizkizuegu denoi, eta hori konpondu nahian, ale hontan aurrekoa eta oraingoa aterako ditugu. Berriro gertatuko ez delakoan, barkatu eragozpenak.

Pasa berriak ditugu ihauteriak martxoaren haseran gauden honetan. Batzuentzat besteentzat baina gehiago, egun alaiak izaten dira, eta hala izan dira aurtengoan ere. Garrantzitsuena egon daitezken arazoez une batzuez ahaztea da, eta moztar bat gainean ipiniz ahalik eta ongien igarotzea.

Hala eta guztiz ere ezin ahaztu ihauteriak tradizio handiko jaiak direla, eta ez dela bakarrik jan eta edan egitea, ez bait da hain erreza dena mundu honetan. Hala eta guztiz ere, aurtengo honetan ere, igandeko desfileak jendearen interesa piztu egin du urtero moduan.

Jadanik ez da hain ezaguna egin zen Klink Elkartearen karroza ateratzen, baina ihauteriek aurrera darraite, eta gaur egun desfilean ateratzen direnak hor jarraitzen dute, eta zer nolako karrozak eginez. Argi ikusten da jendeak aprezio handia diela jai hauei, zeren eta ikusten diran karrozak eta baita jantziak ere, ez dira gauetik goizera lortutako horietakoak.

Martxoa hasi zaigu, eta laister amaituko da negua. Urtaro hau amaitzearekin batera, eta bizi legea jarraituz

udaberrian sartzen gara. Hemendik hilabete barru Aste Santuan sartuko gara, eta hauek bai dirala tradizioz beteriko egunak. Batzuentzat bakarrik klasera ez joateko arrazoi bat dira, baina gehienentzat kutsu erlijiosoz beteriko egunak dira. Bien bitartean, ikasten ari direnak ikasi, eta lanean dabiltzanak lanean, ez dadila inor aspertuta bizi.

HEMENDIK AUERRERA "HONDARRIBIA" ALDIZKARIA ZURE ETXEAN DOHAINIK JASO NAHI BADUZU, BETE EZAZU HARPIDETZA-TXARTEL HAU ETA ERAMAN UDALETXEKO EUSKARA ZERBITZURA.

HARPIDETZA TXARTELA

Izen-deiturak.....

Helbidea.....

Herria.....

ARKEOLOGI ARLOAN ABERASTASUN HANDIA DAUKAN ZUBIA

zken aleotan badirudi sekzio fijo bat bihurtzen ari dela Zezen Plaza eta Alde Zaharra elkartuko dituen zubia. Egia esan ez da gutxiagorako, zeren eta bi alderdi hauek elkartzeko izango duen funtzio praktikoaz gain, aurkikuntza arkeologiko handiak egin dira.

Zubiaren alde batean, San Nikolas aldean, egin diren aurkikuntzak balio handikoak direla argi geratu da bertan lanean dabiltzan Aranzadi Zientzia Elkarteko kideen eritziz. Gaur egun Uria Harresiko aparkalekua dagoen tokian, aspaldiko guardia baten bigilantzia eraikin bat topatu dute. Aipatutako Elkartek hontako kide batek esan duenez, baliteke XVII mendeko aurkikuntza bat izatea, garaiko planoetan bigilantzia postu hori aurrikusten bait zen. Konkreteki aurkitu dena pabimentuzko bi pareta dira, eta baita «canto rodado» bezala ezagutzen den harri motako lurra da.

Bien bitartean, Pampinot kaleko lur puskan egin diren aurkikuntzak ez dira makalak ere. Aurreko aurkikuntzak XVII mendekoak baziren, baliteke hauek laurehun urte lehenagokoak izatea. Aranzadi Elkarteko hitzetan, hiria sortu zeneko aztarnak aurkitu dira, balio arkeologiko handikoak ikus daitezenez. Aurkitu diren zenbait zeramika aztarna ere baliteke Erromatar garaikoak izatea, baina hala eta guztiz ere hau ez dago guztiz ziurtatuta.

Esandakoa esan, eta zubiaren lanetan egindako aurkikuntzetara bueltatuz, apur bat aldatu egingo da pasarelaren egitura. Ez da oso lan erreza izango zubia egitea, egindako aurkikuntzak eta euren balioa errespetatu beharreko zerbait da eta. Hori dela eta, Udalak, antzeko obra bat egin behar duenean espezialista batzuei aurretik kontsulta bat egitea erabaki du, inongo hankasartzerik egon ez dadin.

JON ALZAGA

URDAI-AZPIKOAK
HESTEKIAK
GAZTAK
FOIES
EDARIAK

San Pedro Kalea, 25 • Telf.: 64 44 70
HONDARRIBIA

JAVIER
OPTIKO

DIPLOMADO EN ÓPTICA Y OPTOMETRÍA
MASTER EN OPTOMETRÍA CLÍNICA
LENTES DE CONTACTO

SAN PEDRO, 6
TEL Y FAX 943 64 37 75
20280 HONDARRIBIA

OTXOA

JANARIDENDA

BARAZKI, FRUTA ETA
HORRELAKOETAN
AUKERA HANDIA

San Pedro, 43
Telf.: 64 16 84

TXAKURRAK LOTUTA ETA BERE BEHARREN ERANTZULEAK GU IZANGO GARA

ahiz eta txakurrak edukitzeari eta leku publikoak errespetatzeari buruzko ordenantza pasa den urteko maiatzean onartu zen, duela gutxi jarri da funtzionamenduan. Kaleak txakurren zikinkeriez betetzen direla eta kexa asko jaso dira Udaletxean, eta hori dela eta, arazo hau erregulatzeko ordenantza bat egitea erabaki zen. Kaleak zikin egoteaz gain, txakur asko eta askok hirian zehar dauden lorategiak urratzen dituzte, honek zaindu gabekoak direlakoaren ustea ematen duelarik.

Ordenantza honek hamabi artikulua ditu, baina denak aipatu beharrean hobea iruditzen zaigu bertatik ondorioztatzen dena azaltzea. Txakurrek lotuta irten beharko dute kalera, inorentzat eragozpenik eta arriskurik sor ez dezaten. Gainera, arriskutsuak direnak bozal batekin irten beharko dute kalera. Garbitasun minimo bat mantendu nahian, txakur hauek dituzten beharrak bere jabeak jaso beharko ditu.

Kaleko lorategietara ezin izango dute hurbildu txakurrek, eta horren erantzule bere jabea izango da. Hortaz

gain, ikuskizunetarako leku publikoetan, kirol eta kulturakoetan, debekatuta izango dute sarrera txakurrok. Garraio publikoetan ere gauza berbera gertatzen da, eta zer esanik ez elikagaien prestakuntza, salmenta, biltoki edo garraiorako lokal eta ibilgailuetan. Uda garaian ere hondartzan egotea ere debekatuta daukate, aspalditik bertan jarrita dauden karteelak erakusten duten bezala.

Aipatu berri ditugun baldintza guzti hauek betetzen ez dituzten txakurren jabeek nolana hiko isunak jasoko dituzte. Lehen aldian mila durotako isuna jasoko du arauak betetzen ez dituenak. Berrito hutseginez gero, eta arauhaustea larriagoa izanez gero, 15.000 pezeta bitarteko isuna jarri ahal izango litzateke. Aipatutako isuna, momentu hortan txakurra daramanari jarriko zaio, beti ere erantzule subsidiarioa txakuraren jabea delarik. Gainera, txakurrak lehen gogoratutako lorategietan kalteak sortuko balitu, jabearen boltsikotik ordaindu beharko lirateke.

Beraz, txakurra edukitzeko plazerra daukan edonork, badaki zer egin behar duen. Lotuta eraman, eta bide publikoak bere beharrak egitea ez utzi. Beste erremediorik ez badago, atzetik pasa eta jaso. Bestela, isuna ordaintzera. Kaleak garbiak ikustea denoi gustatzen zaigu, baina denon lana da ere.

BERRIZ ERE JAIZKIBEL ERRE EGIN DUTE

tsailaren 19tik 20ra dihoan gauean, Jaizkibel mendiak su hartu zuen, Lezotik hurbilago dagoen kokagunean. Ez da lehenengo aldiz gertatzen dena, eta hontan badirudi sutea nahitazkoa izan dela. Oraingo honetan, 300 hektarea baina gehiago izan dira erre direnak, horietatik 70 zuhaitz landatu berrienak, duela zortzi urte inguru.

Esango duzute irakurleek zer dela eta aldizkari-hilabetekari batean horrelako gauza bat agertzea. Oso gauza serioa da honako hau, eta hori dela eta «Herri Giroa» atal honetan sartzea pentsatu dugu, era batetara edo bestera mendiaren hilketa hau salatuz.

Erre den mendi zatiaren ia erdia zuhaitz gaztez hornituta zegoen. Gipuzkoako Diputazioa eta Udaletxe honen laguntza ekonomikoaren babesez, eta ehundaka haur txikiek landatuta gainera, Sutea kausa natural bat dela eta pizten denean, tristora handia nabaritzen dugu denok, ekologista edo ez halin ekologista izanik. Baina sute hau norbaitek sortarazi duenean, eta intentzio txarrekin gainera, arazoa oso larria bihurtzen da.

Hala eta guztiz ere dena ez da negatiboa mendian egun hauetan. Martxoaren 7an, 1997 urtean

Hondarribian jaio den haur bakoitzeko zuhaitz bat landatuko da, 122 guztira. Honek txikikeri bat suposatzen du erre den guztiarekin parekatzen badugu, baina ezin esan burutapen interesgarri eta eder bat ez denik.

Denetara 122 haur jaio ziren iaz gure herrian, 65 mutil eta 57 neska. Bakoitzaren omenez, etiketa bat emango zaio haur edota bere gurasoei euren izen eta jaioteguna ipiniko duelarik. Beti positiboa baina egun hauetan oraindik gehiago den ekintza hau, larunbata goizeko hamaiketan izan zen, Oiamungo-Gaina delturiko tokian.

ARDORA

TLF 64.24.61
64.41.55

Foru kalea
HONDARRIBIA

EMAKUMEAREN ASTEA EMEKIREN ESKUTIK

meki Elkarteak antolatuta, martxoaren 2tik 8ra dihoan astea «Emakumearen astea» izango da. Hori ospatu nahian, zenbait ekitaldi antolatu dituzte elkarteak kideek. Horien artean VII. Hondarribiko Emakumeen Margo Erakusketa da lehenengoa. Aste guztian zehar Zuloaga Etxean zabalik egongo da bertaratu nahi duen edonorentzat.

Martxoaren 7an, arratsaldeko lauretan kafea eta zine emanaldia egongo da San Pedro kalean dagoen egoitzan. Gaueko bederatzietan afaria eta dantzaldia Abarka jatetxean. Aurreko ekintza bezala, hau ere irekia izango da.

Azken egunean, egun handienez, erakusketa eder bat egingo da San Pedro kalean, Emekin egindako lanei buruz. Jantzigintza, ehungintza, eskulanak eta farfailak izango dira jorratutako arloak. Taloa eta sagardoa ere ez da falta izango. Eguerdiko ordubetetan, eta asteari amaiera emateko, emakume hondarribiar bati omenaldia egingo zaio. Bertsolariak eta trikitilariak kaleak alaitzen izango ditugu emakumearen eguna den hontan. Bertso trikiti poteoa ere present egongo da parte hartu nahi duenarentzat. Tortila txapelketa eta zozketa berezi batekin amaiera emango zaie ekitaldi guzti hauei.

Lerro hauetatik, herriko emakumeak, eta nahi duten gizonak ere bertara gonbidatzen ditugu, ekitaldi hauek hainbat eta arrakastatsuagoak izan daitezen. Ekimen hauek positiboak dira emakumea eta berak egiten dituen gauzak berdin tratatuak izan daitezen

Emeki-ko emakumeak etengabe lanean ari dira

gizarte osoan. Hori dela eta, ekitaldi asko irekiak antolatu dituzte, era guztietako jendeak ikus dezan urtetan zehar Elkarte hau egiten ari den lana nolakoa den.

Txingudi
AUTOESKOLA

Matxin de Arzu, 10 bajo.
Tel.: 64 56 01
20280 HONDARRIBIA

eukeni
optika

- * BEGIEZ AZTERKETA
- * KONTAKTUZKO LENTEAK
- * BEGIEZ ENTRENAMENDUA
- * GRADUAZIOA, KONTROLA ETA BERRIKUSKETA
- * PRESIO INTRAOKULARREN AZTERKETA

SAN PEDRO, 57 - TEL.: 64 38 05

ENARA
INMOBILIARIA

San Pedro, 4 - behea
HONDARRIBIA

Tel.: 64 39 72
Tel. y Fax: 64 34 38

AURREKONTUAK 1998

GASTUAK

Pertsonal gastuak	569.000.000 pzta.
Ondasun eta zerbitzuak	349.000.000 pzta.
Transferentzi arruntak	197.000.000 pzta.
Inbertsioak	510.000.000 pzta.
Finantzal gastuak	58.000.000 pzta.
Kapital transferentziak	6.000.000 pzta.
Aktibo finantzieroa	2.000.000 pzta.
Pasibo finantzieroa	6.700.000 pzta.

SARRERAK

Zerga zuzenak	436.000.000 pzta.
Zerga indirektoak	35.000.000 pzta.
Tasak eta beste sarrerak	125.000.000 pzta.
Transferentzi arruntak	882.000.000 pzta.
Patrimonioko sarrerak	20.000.000 pzta.
Inbertsioen besterentzea	110.000.000 pzta.
Kapital transferentziak	86.000.000 pzta.
Aktibo finantzieroa	2.000.000 pzta.

INBERTSIOAK - 510.000.000 pta. NOLA ZATITZEN DIRA

A) AZPIEGITURAK ETA URBANIZAZIOAK:

ERROTONDAK (SAN JUAN DE DIOS, SAN CRISTOBAL, FORU KALEA...

250.000.000

B) PROIEKTUAK EGITE HUTSA:

HIGER-KO PLAN ESPEZIALA,
HONDARTZAKO KIROLALDEA

10.000.000

D) KALE MANTENIMENDUA:

VICTORIANO JUARISTI,
JAVIER UGARTE,
ZUBEROA KALEA, ...

51.000.000

E) DENETATIK

- ARGIZTAKETA PUBLIKOA:	27.000.000 pts.
- MAKINAK, SEINALEAK:	36.000.000 pts.
- INFORMAZIO BULEGO EKIPOAK:	7.000.000 pts.
- BENTA ZAHARRA AZKEN ORDAINKETA:	50.000.000 pts.
- KULTURA:	22.000.000 pts.
- LIBURUTEGIA:	2.500.000 pts.
- ARTXIBOA:	1.600.000 pts.
- GIZARTE ZERBITZUAK:	36.000.000 pts.
- EUSKALTEGIA:	1.300.000 pts.

NEKAZALTURISMOA, LEKUAK

EZAGUTZEKO AUKERA BEREZIA

ei dira gaur egun Hondarribian Nekazalturismora dedikatzen diran etxeak. Bat gehiago Irunen. Aukera zabala beraz Bidasoa Bailaran. Alojamendua eta gosaria eskaintzen duten baserriak dira, gune polit eta paregabeetan. Baserri hauek, Hondarribian dagoen turismo handiari etekina ateratzeko diote euren posibilitateak aprobetxatuz.

hurbiltzen da. Bisitarien jatorria ezagutuzerako orduan, euskaldunek %10-a osatzen dutela esan daiteke, denboraldi betean. Gainontzekoak era honetara sailkatzen dira: %65a Madril eta Bartzelonakoak izaten dira, %15a Espainiako beste lekuetakoak. Azken %10a atzerriarrak direla esan dezakegu. Euskaldunak sailkatuz gero, gehiengoak Bizkaitarrak direla iritelen zaigu, Arabarrak bigarren, eta Nafartar-Errioxarrak hirugarren.

Barrualdea gusto onez dekoratuta egon ohi da

Gure herrian dauden etxeak sei direla esan dugu. Alfabetikoki orden bat jarraituz, Arotz-Enea litzateke lehenengoa. Santos Etxebeste da XV mendeko jauregi etxe honen jabea, eta Jaizubia Auzoan kokatzen da. Gregorio Berrotaran da Artzuko jabea, Montaña Auzoan ezartzen delarik. Semisarga Auzoan dagoen Gure Naiaren buru Ignacio Loinaz da. Iketxe baserri berria dugu, Patxi Arroioarena hain zuzen ere. Maidanea aldi, Ignacio Amiano-k berreraikitako baserri polit bat da. Azken bi baserri hauek Arkoll Auzoan daude. Semisargara iritxia berriro ere, bi baserri eder oso aurkitzen ditugu. Postigu da lehena, Maria Bereau-ren agindupean dagoena. Azkenik, Pako Zubelzuren Txakarrena iristen gara Hondarribiko Nekazalturismoaren berri ematerakoan.

Jende gehien uda garaian, Aste Santuan eta urtean zehar egon daitezken zubietan

Baina nondik sortzen da Nekazalturismoa deitzen den fenomeno hau? Euskal Autonomi Elkargoan, Nekazaritza Departamenduak kanpaina bat bultzatu zuen 1988 urtean, nekazal etxeak gal ez zitezen, beste gauzen artean diru laguntzak emanez. Etxe hauek zeukaten baldintza bakarra, aktibitate nagusia nekazal lanak izan behar zirela zen, turismoa gero batu beharreko zerbait izango zelarik.

Urteak igarota, ekimen hura positiboa izan zela dirudi. Gaur egun, Euskal Herri osoan gisa hontako 200 etxe inguru daude. Hauetatik erdia Gipuzkoan daude, 70 gehiago Bizkaian, eta azken 30ak Araban. Gure inguruetara begiratzen badugu, Irunen bat dagoela ikus dezakegu, Oiartzunen bi, beste hainbat Orereta, Donostia eta Hemanin, bat gehiago Astigarragan...

Baserri hauek ere betebeharrak batzuk dituzte legearen arabera. Gehienez sei gela bikoitz eduki ditzazkete eta gutxienez bi. Beraz, hamabi pertsona egon daitezke gehien jota bertan gaua pasatzeko

AROTZ - ENEA -ren Kanpoko irudi eder bat.

asmotan egun berdinean. Gosaria eta logela nahitaez eskaini beharreko zerbitzu bat da. Bazkaria eta afaria etxe bakoitzaren arabera dihoia, ez bait dago obligaziorik. Edozein baserrik eskaini nahi baditu, Turismoko Departamentuarekin prezio estandar batzuetara heltzea ez du beste erremediorik. Gaur egun, ekimen hau Hondarribian Artzuk eta Postiguk egiten dute. Hala eta guztiz ere bazkaldu ez du inork egiten, bisitari gehienak lo egin eta gosaldutik ondoren egun osoarako kanpora irteten bait dira. Afaltzeko orduan ere gutxi dira presente dauden bisitariak.

Berlaratzen diren turista gehienak gazteak direla esan daiteke, zati handi batean behintzat. Ezkonberriak ez badira, ezkongai daudenak. Badira asko ere seme-alaba txikiak etortzen direnak. Uda garaian asko aste beterako geratzen dira, baina normalena 2-3 egunerako geratzea izaten da. Neguan aldez, gau bat izaten da epe normala. Batzuk ere asteburuaren bi egunak geratzen dira. Hala ere, neguan oso urriak dira baserri hauek bisitatzen dituzten pertsonak.

Baina bisitari hauek nekazal etxe hauetara erakarri ahal izateko beste zerbait behar izaten da. Herrian zerbait egotea beharrezkoa izaten da, kanpotik jendea erakarriko duten ekintzak, honek pertsona hauei baserri hauetara hurbiltzeko interesa piztu bait diezaieke. Hori dela eta behar-beharrezkoa da etxe hauentzat, uda garaian herrian ekintza asko antolatzea, bide batez logela eta gosari merke batzuk non lor ditzazketen jakingo bait dute.

Artzu

Barrio Montaña • 20280 Hondarribia

Gipuzkoa

Teléfono y Fax: 943-64 05 30

NEKAZALTURISMOA

Baserri gehienek tankera hontako egutegiak kaleratzen dituzte.

Hawaiï

HAWAIIen dena da berezia

San Pedro kalea, 12 • Tel.: 64 20 76
Santiago kalea, z/g. Zuloaga, z/g • Tel 64 17 58
HONDARRIBIA

KAFETEGIA

GOZOTEGIA

San Pedro, 10 • Tel.: 64 10 47

ILEAPAINDEGI
MIXTOA
ESTETIKA

A. Guezala

SOKOA Merkataldegia
Tel.: 64 44 07
HONDARRIBIA

MANUELTXO ETXEBESTE, OARGI-KERIZPERI BURUZ KONTARI

aurko helduak esaten dugunean, 40. hamarkadan jaioetako gizon eta emakumeei buruz ari gara. Orain mende erdia bete dute batzuk, eta zenbait urte gehiago beste batzuk. Euren gazte denboretan OARGI-KERIZPE taldean ibilitakoei buruz ari gara, gazteen eta kulturaren alde lan handia egin zuten talde famatu hura. Garai haietako ekintza eta gertakarietaz jakin ahal izateko Manueltxo Etxebeste-rekin egon ginen, Kale Nagusian daukan Arte Galeria ederrean.

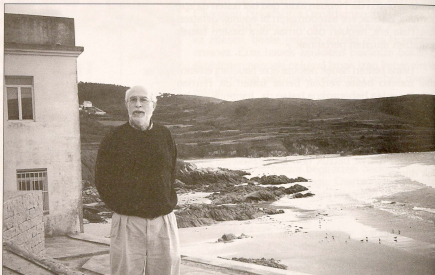
Ez zen talde hartan lan egiten zuen bakarra, baina garai haietako buruz kontaketa bat jasotzeko pertsonarik egokiena bera zela bururatu zitzaigun, eta gustu onez jaso gintuen gainera. Hala ere ezin aipatu gabe utzi Fermin Etxebeste, Jokin Etxaniz, Marilo Salaberria, Tere Garcia, Constantino Birto, Prudentxio Lekuona, Josetxo Lizaso eta abar luze bat.

Gerra garaian jalo zinela jakinda, ze eskola zen Hondarribian martxan zegoena?

Nahiz eta nere bizitzako lehen bost urteak «exilioan» eman nituen Hendaian, hemen monjetara joan nintzen, «Hijas de la Cruz» ikastetxera. San Nikolas kalean zegoen Xago Bigote-ren eskolara ere joan nintzen garai batean. Gero Biterira pasa nintzen, eta handik «Los Hermanos de La Salle» famatura, Hermanos bezala ezagutzen duguna.

Eskola honek zeresan handia izan zuen, ezta?

Bai, aldaketa handia egon zen orduan Hondarribian eskola honi esker. Bi edo hiru gela jarri ziren, eta gogoratzen naiz maixuak Hermano Luis eta Hermano Matias izan zirela. Bi hauek heziketa mailan lan handia

egin zuten. Diziplina oso gogorra zeukaten, eta askotan eskuak garbiak ez edukitzeagatik jendea etxera bidalitzen zuten. Hau 1952 urtea zen.

Oargi-Kerizpe-ren izpiritua hor sortu al zen?

Eskola hura aurretik beti Casino Mirentxu bezala ezagutzen zen. Hor lokal bat zegoen, elizarena zena. Bertan ireki genuen gure elkarte. Gazte talde handia biltzen zen hor, mutil zein neskak zeudelarik. Komisioak egiten genituen, mendikoak, futbol, nesken saskibaloia, irteera kulturalak, liburutegiarena... Kultur lan handia egin zen talde honekin.

Garai batean gogo onez aritzen ziren futboleko hondartzan.

Pasadizo asko egongo dira kontatzeko modukoak, ezta?

Garai haiek nolakoak ziren jakiteko, anekdota egoki bat dago. Pazkoko igandean txirrindularitza proba bat antolatzen genuen, baina egun hau beti Aberri Egunarekin bat erortzen. Helmugako pankartak Coca-Colaren logotipoa zeukan, eta «Meta» jartzen zuen. Froga amaitu baina orduerdi lehenago polizia bat etorri zen hura kendu behar zela esanez, kolore nazionalistak omen zituen. Hori kontzeaz gainera, Espainiako bandera bat jarri behar izan genuen helmuga bezala.

Baina kirol arloa al zen gehien jorratzen zena taldean?

Ezta gutxiago ere. Kultur ekintza ugari egin genituen, konferentziak ematen ziren, era guztietako dokumentalak, erakusketak (Remigio Mendiburu horien artean)... Jende asko biltzen zen ekintza hauekin, giro ederra zegoen gazteen artean. Datu moduan, uda garaitan, esango dizut, Udaletxeak ematen zigan 10.000 pezetekin antolatzen genituela «La busca del tesoro», arrantzako leihaketak margo leihaketak, kukaña, hondarreko irudiak eta gazteluak...

Udaletxean ere lanean egon al zara garai batean?

Esan daiteke talde hortan gehien mugitzen ginenak Udaletxean amaitu genuela lehenago edo

beranduago: Amunarriz, Juan Jose Lapitz, Noguera, ni neroni...

Ze urtean izan zen zure garala?

Uste dut 1966 urtea izan zela, eta hamaika urtez egon nintzen. Bitarte hortan Alkateak Periko Aginagalde eta Mercedes Iridoi izan ziren. Hor ere gure gauzak egin genituen, inongo sosik ikusi gabe noski.

Kontatuko al dizkiguzu garai haletan eginiko zenbait ekintza?

Pasadizo moduan, esango dut garai batean izugarritzko moto pila aparkatzen direla San Pedro Kalean, «Conchita» eta Hondarribi tabernen aurrez aurre. Ehum baino gehiago egoten ziren aparkatuta hor. Gure aginduz hor aparkatzea debekatu zen, nahiz eta jende askok legea aurrera eramango ez genuela uste zuen, tradizio bat bait zen hor aparkatzea.

Zakar biltzea ere oso ezaguna izan zen oker ez banago.

Garai haietan jendeak zakarrak kaldero batean uzten zituen portalaren ondoan. Zakarra jasotzen zuenak kalderoak hustu eta hor uzten zuen, bertan egieten zirelarik askotan goiz osoan, horrek dakarren usainarekin. Jendea obligatu genuen zakarrak plastikozko boltsetan uztera, eta gauza zaila izan bazen ere azkenean lortu zen. Gaur egun txorakeriak dirudite, baina duela 30 urte oso kasu entzunak izan ziren.

Guadalupeko Gotorlekua ere garalko arazo bat izan zen, ezta?

Gure Udaletxeko garai haietan hasi zen gotorlekua rebertsio espediente. Duela urte gutxi lortu den zerbait izan da, kontuak atera beraz zer nolako arazoa zegoen hor. Gaur egun Institutua dagoen lekuan ere nahasten ibili ginen. Bertan eraikin baten hezurrak zeuden, eta Madrilera joan ginen eraikina beraiei uztera, horrela bertan Institutua egin zezaten.

bat izan zen, eta Franco-ren garaia zirenez, halabeharrez egin zuten eta guk ezin izan genuen ezer egin ekiditeko.

Publikaziorik ez al zenuten ateratzen urte haietan?

Oraingo gure aldizkariaren aurrekari zen «Ondarribi» aldizkaria ateratzen genuen. Bi astetan behin egiten genuen, Juan Jose Lapitz, Javier de Aranburu, Fernando Artola, Satarka... parte hartzen zuten. Arazo handiak zeuden euskararekin. Normalki erdaraz izaten zen, baina ahal zenean euskarazko zerbait sartzen genuen bamean. Nik ez nuen parte askorik hartu hemen, aldizkaria orain aipatu ditudanek egiten zuten gehienbat.

Baina dena ez zen hain polita izango garai latz haietan.

Gure tristurarako Ilerlimen-eko etxeak urte haietan egin ziren. Madrilgo Ministerio batetik etorritako agindu

Hainbeste mugitu behar zen garai haietako dira. Gaur egun dena desberdina da, eta Manueltxo duela hamaika urte daukan Kafetegian egoten da goizetan. Arratsaldetan ordea, Arte Galerian dabil. Hala ere umore onez ekarri zituen gogora Oargi-ko garai haietako, beti egiten duen bezala.

I. NOGERAS

CLINICA VETERINARIA

SOKOA

CENTRO COMERCIAL SOKOA
Telefono: 64 55 07
20280 HONDARRIBIA

Tel. Urgencias: 9001 28 28 28
Abonada: 365.284

LUPE

ARRAIK

Portuko eleizaren parean
HONDARRIBIA

Tel.: 64 42 56 - 64 41 59

GIZONEZKOENTZAKO
ILEAPAINDEGIA

TIRLIA

Beñat Etxepare, 18
Telefono 64 58 30
20280 HONDARRIBIA

EDERKI

JANTZIAK

San Pedro, 4 Tel. 64 03 50
HONDARRIBIA

Joanetik joaki,
Eldutik elduki,
eta jantzi polita eta
ederretik Ederki.

ENDANEA

LORE ETA LANDARE
MINTEGIA

ENDANEA Baserria • Tel.: 64 17 10 • HONDARRIBIA

FS

oto istema

ARGAZKIAK ORDU BETEAN

Itsasargi, 3 Tel.: 64 57 65 20280
HONDARRIBIA

Cruz Marti

- Ezkontza zerrendak
- Opariak
- Dekorazioa
- Testil Hogar

San Pedro Kalea, 63
Tel.: (943) 64 01 23
HONDARRIBIA

GOIKOETXEA

JANARIDENDA

ETXERA KO ZERBITZUA

San Pedro, 51
Tel. 64 10 29
HONDARRIBIA

Albistur eta Arocena

HARATEGIA URDAITEGIA

Zuloaga Kalea
Tfnoa.: 64 18 60 - 64 13 31
HONDARRIBIA

AGOTAK ETA BAZTAN BERRIKO HERRISKA

afarroako Baztan haraneko *Agotak*, sei mende baina gehiagoz egon ziren baztertuak eta mespretxatuak. Suposatzen zuten «arrazaz madarikatu» edo «arrazaz txar» bat zirela. Herriko beste biztanleetatik baztertuak bizi ziren eta ez zituzten beraiekin inolako harremanik; *Ghetto*-etan bizi ziren, ez zituzten nafar biztanleekin harremanik mantentzen eta ez zuten ere hiritartasun gutunik.

AGOTAK izenez ezagutzen zitzairen, *Capots*, *Capots* edo *Gahatz* hitzen sinonimoa dena. Hortaz gain, beste gaitzizien batzuekin ezagutzen zitzairen: *Cailluands*, *Gèsitains* eta *Essaurillès*. Nafarroako foru eta legeetan lepra edo legendun izateagatik ezagutzen zaie. Arizkuneko Bozate auzoan familia batzu bizitzeaz gain, Jaka, Salbatierra eta beste leku askotan ere Agoten familiak ezarri ziren.

Arrianako fedehausleen ondorengo direla ere suposatzen da; hau horrela izanik fedehausle hauen jarraitzaile ziren godo batzuen ondorengoak direla suposa daiteke. XIII. mendean Baionan ezarri ziren, Saint-Simon eta Saint-Lazare izeneko atetik igaro ondoren sartzen zen kale batetan ezarri zituzten.

Baita suposatzen da Jerusalemgo gurutzadak eraikitako eritetzetan zaindu zituztela lepradun hauek, izen bera zeraman kalean hain zuzen ere; hau jakinda jendeak gurutzadetatik etorritako lepradun soldaduak agotak edo «Crestiak» zirela esaten zen.

Hainbat historialarik, Pio Baroja, M.C. Agirre, F. Idoate (Nafarroako Diputazioiko artxibatzailea izana), C. Moncau, F. Michel-ek beste batzuen artean, esaten digute Agotak Albingotarrenagatik jarraituak izan zirela eta Pirinioen bestaldean babesturik bizi ziren godoen ondorengoak direla; esaten digute ere judutar eta sarraseoen ondorengo mespretxatuak direla, hori bai, hauek Carlos Martengatik barkatuak bizi ziren, XL

mendeko frantses fedehausleak bezala, lepradunak bezala... Seguraski beraien jatorria frantsesa da.

Hitler-ek azken mundu gerran egin zuen bezala, judutarrei David-en izarra arropan josita eramatera behartzen zituenean, hauek ere antzeko zerbait jasaten zuten. Mende batzuk lehenago, Agotak, bizkarrean beraien bizkarretan ate hankaren itxura zuen tela gorri zati bat eramatera behartzen zituzten, horrela errazago ezagutzen bait zituzten. bereizgarri hau XVIII menderarte eraman behar izan zuten. Arizkuneko alboan dagoen Bozate auzoa izan da Agoteen azken gotorlekua.

Beraien jatorria zein zen berdin zuen, Agote edo mespretxatutako pertsona hauei nazka ematen zuten berezitasunak ezartzen bait zizkieten. Adibide modura, lepra edukitzea, kirats nazkagarria botatzea, belarriak kinkilik gabe edukitzea, gorputzean bero handia edukitzea, sexu gura kontrolaezina edukitzea, muktasun falta, gorputzean ezkata izatea eta gainera buztana omen zuten. Atxaki hauekin kutxatzeko arriskuak aitzakitatz hartzen zituzten, beraien pentsamendu tinkoak Agotak pertsonak kutsatzen zituztela zelako.

Historialari batzuen ustetan, godoen ondorengoak aurpegi zuria zeukaten, ile horia, kopeta konbexua eta belarriak kinkilik gabe. Gaur egun, belarriak horrela dituzten

pertsonak Agoten ondorengoak direla esaten da. Beste historialari batzuk ordea, buru handia, gorputz txikia, hanka leunak, bozio, begirada kezkatia eta hilt zalantzakorrak zituztela esaten dute. Beste historialari batzuk aldiz, aurpegi zabala, gorputz sendoa, belarriko kinkiliak ateriak, begi haundi urdinak edo orlegiak, aurpegi zuria eta ile hori edo marroia zutela diote.

Orduan godoen ondorengoak ile hori eta begi urdin edo orlegidunak dituzte, eta ile marroiak begi beltzekin zituztenak Sarraseoen ondorengoak direla uste izan da.

Juan de Goyeneche garaiko erretratu batean

Esaten zuten Agotak, lepradun guztiak bezala, lizunkoiak, sorginak, homosexualak eta basapiztiekien elkartzan zirela. Entzun izan da ere, Agota batek hanka jartzen zuen lekuan ez zela berriro belarririk jaiotzen.

Baina langile, bakezaleek ez zuten orduan lehen hitza hartu nahi izan, bakarrik babesten zirenak ziren. Nafarroako txistulari, bertsolari eta danborjoleak ziren. Bearne-n *Cagots* deritzaie, «godotar txakurrak» esan nahi duelarik. Agotaren *a* kenduz, *got* bakarrik geratuko litzateke. Hau Agotak godoen ondorengoak direla esaten dutenaren aldeko proba bat da, horregatik frantsesen sarreraren ondoren bisigodoak Pirinioen beste aldean babestu ziren.

Usteko kutsadurak alderatzeko, elizan jauna makil luze baten bidez ematen zitzaizen; ur bedeinkatua baita ere makil antzeko batetik hartu behar zuten, eta herrian bertan Agotak bakarrik edateko iturriak zeuden. Hil ostean ere lurperatzeko leku ezberdinak zituzten. Elizan sartzeko ate berezi bat zeukaten eta abesbatzaren azpian esertzen ziren, azken erroren eta ezkerretara, mota guztietako mespretxuekin agurtzen zituztelarik.

Agotak ezin zuten elizaren aurrekaldera pasa, eta hori dela eta eliz mutil bat bidaltzen zuten mezan zehar beraien eskaintzak jasotzera, gainontzeko eliztarrengandik baztertuak aurkitzen bait ziren. Ezin ziren abade bihurtu, ezta ondasun komunalak (mendia, basoak...). Beraiek bizitzeko etxe bat ere ezin zuten eraiki, ezta ere plazan dantza egin, eta are gutxiago lanbide bat eduki. Zer esanik ez beste biztanleekin mahaian exeritzea.

1460 urtean Nafarroako aginteak, kaletik hankautsik joatea debekatu zieten kutsatzeko beldurragatik.

1519 urtean, Agotak Karlos V eta Leon X Aita Santuari keza bat bidali zioten jasotako tratua salatuz. Ordundik Nafarroako Kortetaik justizia eskaera asko jaso zituzten, baina ez zuten ondorio asko ekarri. Azkenik Baztan, Erronkali, Baigorri eta Pabe Behe Nafarroako hiriburuetan edozein gaixotasunagatik aske utzi zitzaizen, baina hontaz gain, oraindik ere gaixotzat hartzen zituzten.

1842 urtean izan zuten leku Agote eta Arizkuneko biztanleen arteko azken auziak.

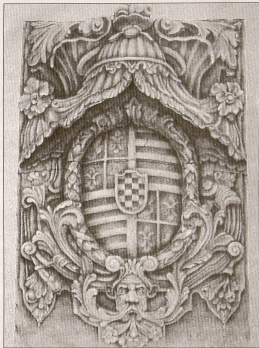
Madrildik 40 kilometrotara dagoen Baztan Berriarekin erlazioaturik, honera Bartzelonara dihoan bidetik heltzen gara, Alcalá de Henares-etik eskubitara bide batetik joko dugu eta Baztan Berrira iritsiko gara.

Pilar Hors-ek Juan de Goienetxek Baztan Berriaz esan zuena kontutan hartuta tesis bat kaleratu zuen. Bere ustez, XVIII mendean, Goienetxe berak, Salcedako Konteak, Madril ondano Baztan Berria izeneko herrixka bat eraiki zuen bertara Bozateko biztanleak eramateko eta herriko jendearen mespretxuetatik baztertzeko Agoten kolonia bat sortu zuen; zelaiak eman zizkien beraiek zaindu eta janariak hortik ateratzeko baina Agote gehiengoak Bozatera itzuli ziren segituan.

Eritzi hau egiaztatzeko, Hors-ek jarraitzen du, Baztan Berrira bidai bat egin genuen eta eliz liburuak kontsultatu genituen, 1700 urtean Bozate abizena

zeramaten pertsonak eta gaur egun abizen hori daramaten pertsonen artean nolabaiteko zerikusia dagoen baieztatzeko.

Gure kontsultatik ondorengo emaitzak lortu ditugu. Juan de Goienetxe, Salcedako Kontea 1656ko irailaren 29an jaio zen Arizkunen. Nafarroako Velzunce,

Baztan - Berriko armarrria

Ilana, Sáceda de Trasierra, Olmeda eta Baztan Berriko jaun izan zen. Mariana de Neoburgo, María Luisa de Saboya eta Isabel de Farnesio erreginen diruzaina izan zen. Hortaz gain, Baztan Berriaren beira lantzen zuten lehen lantegia eraiki zuen. Agota den susmorik ez da agertzen, noble izendatu bait zuten.

Baztan Berriko eliz liburuan, eliza San Francisco Javier parrokiari bilakatzeko eskari bat agertzen da. «Gizon honek Baztan Berria eraiki zuenaren beste proba bat dago. Horrela herritarrek eta gehienbat atzeritarrek mesetara joateko ez dute arazorik izango... 1723»

Baztango hildakoen liburuia ikusi ondoren jakin dezakegu 1723 gerotik inorrek ez daramala agote abizena, eta Baztandik etorritako bat edo beste kenduta, gehiengoak Cuenca aldekoak edota frantsesak direla jakin dugu.

Baztan Berria 2.500 biztanlez osaturiko herrixka dugu, bere Udaletxea eta guzti. Uda garaian populazioa hirukoiztu egiten da. Goienetxe familian bankariak ziren, eta Jose B. de Churriguerari eskatu zioten Loeche alboko lur batzuetan beraien kolonoei herrixka eraikitzeko planuak eta hiria. Churriguerak herrixka eraiki zuen. Erdialdera zuzentzen zen herrixka bat zen,

kale guztiak eliza eta jauregiruntz zuzendu behar ziren. Hori, Goienetxek Baztan Berria izena jarri zion. Eliza eta jauregia hiru plazek inguratzen dute, joera bitarte itxiak lortzea zen. Zezen Plazak adibidez, laukizuzen forma dauka, eta tikinoi moduan irten behar zen.

Herrixka hau 1723 urtean Juan de Goienetxek eraiki zuen, beraz, 275 urte betetzen ditu aurtengoan. Herrixka hau sei aldiz bixitatu dut, han bait daukat abokatua den Miguel martinez de Bartolome abokatua eta laguna, berak hemen bere bigarren bizilekua dauka, non asteburuak eta udara igarotzen dituen.

Juan de Goienetxek, herrixka hau eraiki zuenean, bere familiarentzat jauregi bat egin zuen, eta momentu hauetan eraikuntza hau birmoldatzen ari dira. Goienetxe jaunak abeltzain herrixka bat eraiki zuen, kristala egiten zuen, errotak, industria asko...

Julio Caro Barojak esaten duen moduan, bertsiot bat badago orain dela asko dirauena Baztan berriari buruz, eta nere osabak erreferentziak egiten dituen. Berak dioenez, Goienetxe bat, Sacedako Kontea hain zuzen ere, han ezarri nahi zituen Bozate auzoko Agotak, Arizkunerik dagozkionak eta gaur egun arte gure lurrean mespretxatutako arraza».

XVIII mendearen haseran Bozate auzoan 334 Agote zeuden. Agote abizen entzunenak hauek dira: Elizondo, Zaldúa, Errotaberea, Santxotena, Goñi, Kaurirroa, Etxeberria, Jaurena, Bayonés, Amorena,

Bidegain, Maitingorena, Bañeta eta Uztazir dira. Asko daude ere Souley eta Cincambre frantses abizenekin. Baina 1723 urtetik ez dago inor Baztan Berrian Agote abizena daramanik.

Goyeneche bizi izan zen jauregia

Joan Mari Olalzoa historialariak idatzia, eta Izaskun Oronozen laguntzarekin euskaratua. Blok Hondarribiko Euskaltegiko Alfabetatze taldeko ikasleak. Joan Mari Olalzoa, gure kolaboratzaile eta lagun handia, Martxoaren 11-an hil egin zen bihotzekoak jota. Milesker beroenak zure lan ederrarengatik, Joan Mari. Golan Bego.

TXAPITEL
GALERIA ARTE ARETOA

HONDARRIBIAN BISTAZ IZAZU **TXAPITEL ARTE ARETOA**:
ARIZTARIAK, GRABATUAK, COLLAGE-AR, MARZOAK,
ESKULTURAK, E.A.

NAGUSIA, 3 - 20080 HONDARRIBIA - GIPUZKOA - TEL: 943 961 647

FISIOTERAPIA SOKOA

- * FISIOTERAPIA
- * ERREABILITAZIOA
- * MASAJAK
- * ETXE ZERBITZUA

AITZIBER GOÑI OLASAGASTI
Fisioterapeuta

ORDUTEGIA
Astelena - Astazkena - Ostirala
8:00-13:00 • 15:00-17:00
Asteartea - Osteguna
8:00-11:00

Tel: 64 46 57
SOKOA MERKATALDEGIA • HONDARRIBIA

MARINEL
BURDINDEGIA • FERRETERIA

MENAJE - INDUSTRIAL
TORNILLERIA INOX.
ELEKTRIZITATEA
GILTZEN KOPIAK

Bernat Etxepare, 12 - Tel. 64 17 88
HONDARRIBIA

ASTE SANTUA

hauterien ondoren Aste Santua dator, eta urrun ikusten duzenok gain gainean izango duzue berehala. Beraz, eta mozorroa kendu gabe, udaberriko oporretan nora joan pentsatu behar da. Bulegoan informazio anitza duzue bidala zoragarria prestatu nahi baduzue: lekuak, prezioak, garraioa. Gauza bat adieraziko dizuegu honekin lotuta. Askok TIVE ezagutuko duzue. Donostiako egoitzan bidaiei buruzko informazioa ematen zuten, baina zerbitzua eten dute dagoeneko. Kartak soilik egiten dituzte. lehen esan bezala, bulegoan jarraitzen dugu zerbitzu hori eskaintzen.

GAZTE GIDA

izartekintza Ministeritzako INJUVEk gazte gida argitaratu zuen 1993an. Oso liburuxka atsegin zein interesgarria zen arren, publikatzeari utzi zioten. Ordea, 1997an berria atera zuten, gazte askok eskatuta. Bertan eskubide eta betebeharrak, hezkuntza, soldaduska eta eragozpena, lana, osasuna, aisialdia, elkartegintza, gazte informazioa eta kooperazioa lantzen dituzten sailak agertzen dira. Gazteak kezkatzen dituzten gai guztiak aztertzen ditu gidak, eta bulegoan kontsulta dezakezu.

JO TA SU DIHARDUTEN LANGABETUAK

akina da langabeziak gazte mordoak etsita dituela, eta askotan arazo honi aurre egiteko irtenbiderik aurkitzerik ez dagoela. Halere, Sestao hiri bizkaitarrean gazteak mugitu eta elkartu egin dira. Sestaoko Langabetuen Asanblada sortu dute, euren indar eta aldarrikapenak batu nahian. Ekintza ugari egin dituzte: enpresetara joan dira lanpostuak eskatzeko, lantegien aurrean jarri dira, tinko eta pankarta eskuan zutela. Esperientzia guztiak liburu batean bildu dituzte eta bulegora ale bat igorri digute. Barakaldo, Bilbo, Leioa eta Santurtzin ere asanbladak eratu dituzte.

QUETZAL IBILBIDEA

1981 eta 1982an jaiotako gazteek hainbat lagunekin Amerikan zehar bidaiatu nahi badute, «Ruta Quetzal» delakora aurkez daitezke Martxoaren 16 arte. Aurtengo espedizioa Orinoco-ko oihanera abiatuko da eta hautatua izateko Amerika eta Espainiaren arteko harremanak lantzen dituen lan bat bidali behar duzue Madrilera aipatutako epe barruan. Lanak, historiko, literario, plastiko edo musikalak izango dira. Informazio gehiago bulegoan, (91) 3512892 telefonon eta <http://rutaquetzal.argentina.es> helbidean. Jakin ezazue duela gutxi Hondarribiko gazte bat bertan ibili zela.

PUB

TTAPIKUA

Almirante Alonso - Tel.: 64 16 10
HONDARRIBIA

ARRAUNLARI

JATETXEA - RESTAURANTE

BUTRON PASALEKUA
ETXE ALAI
TEL.: 64 15 81
HONDARRIBIA

TXIRRINDULARITZA, SASOI ONEKO KIROLA HONDARRIBIAN

xirrindularitzaren jarraitzaileak suerte onean daude 1998 hasera honetan. Apirilaren haseran urtero bezala Euskal Herriko Itzulia ospatuko da, eta bere lehen bi egunek Hondarribia izango dute helmuga edo abiapuntu.

Bost egunetako froga bat da, apirilaren 6tik 10a bitarte, eta jakina den bezala oihartzun handikoa gainera. Lehen bi egunetan gure kaleetan biziko dugu txirrindularitzaren xarma. Apirilaren 6an, hasera eta helmuga gure kaleetan izango da. 130-140 kilometro inguru izango dira, eta herritik buelta pare bat emango dira. Ziur dagoena hasera Arma Plazan izango dela. Lehen bi edo hiru kilometroak neutralizatuak izaten dira, eta bitarte horretan ezinezkoa izaten da erasorik egitea.

Helmuga Itsas-Arri kalean izango da, gaur egun autobus geltokia dagoen inguruan. Hala erabaki dute behintzat hainbeste urtez proba honen antolatzaileak

diren El Diario Vasco-ko teknikoeak. Ezin ahaztu ere Hondarribiko Txirrindulari Elkartearen laguntzarekin egiten dutela, hauek bait dira lekua hobekien ezagutzen dutenak. Lan konplikatu hau ahalik eta hobekien egiteko asmotan, «Hondarribia irteera 1998» batzordea osatu zen. Talde hau, Elkarteko kideek eta eta Udaletxeak osatzen dute, eta duela

denbora bat lanean diardu antolaketa lana aurrera eramanez.

Bi egun hauetan txirrindularitzak izango du garrantzi gehien. Ezin ahaztu oso proba garrantzitsua dela, nazioarte mailan ospe handia daukana. Hainbat eta hainbat puntako txirrindularik Euskal Herriko Itzulia aukeratzen dute urtero bere prestakuntzak

aurrera eramateko. Ekitaldi handi hau alde batera utzi aurretik, zenbait aholku ematea beharrezkoa da, gehienbat hiriritarrari zuzenduta. Mundu mailan garrantzi handia duen ekitaldi bat da, oso ezaguna egin dena urteetan zehar. Honek jadanik nahiko irabazita daukan ospea emango dio gure herriari, baina

LENCERIA

XERA

San Pedro, 5
Tel. 64 58 84

HONDARRIBIA

Karmele
Jantzi Konponketa

Arreglos en prendas de:
Cuero • Ante • Punto • Tela
REFORMAS • ADAPTACIONES

Juan Laborda, 2 bajo
20280 Hondarribia
Alde Zaharra

EROSLE

SUPERMERKATUA

Santiago kalea
HONDARRIBIA

honek ere badauka bere alderdi negatiboa. Trafiko arloari buruz ari gara hizketan. Bi egun hauetan, arlo hau erabat eraldatuta egongo da, eta honek norbanakoari ezustek sor diezazkioke bere eguneroko ibilbidea egiterakoan. Hori dela eta, pazientzia hartu beharko dugu denok, mundu mailako proba bat bait da.

Elkarteak 200 bazkide inguru ditu, nahiz eta igandetan ez diren hainbeste txirrindun ibiltzera ateratzen direnak. 20 urte igaro dira taldea sortu zenetik, eta aurtengoan omenaldi eder batekin ospatu ahal izango dute urtemuga hau.

Martxo 1 Guadalupe 10 Km. Ard. Joseba Alberro	Martxo 8 Ulía 45 Km. Ard. Iñaki Jauregui	Martxo 15 San Ignacio 58 Km. Ard. I. Salaberria	Martxo 22 Santa Barbara (Urnieta) 55 Km. Ard. Patxi Etxaide	Martxo 29 Arantzaz 74 Km. Ard. S. Erro	Apirila 5 Vuelta Pais Vasco Euskal Herriko Txirrin-Itzulia (ORGANIZACION)
Apirila 12 Lizarrieta 90 Km. Ard. Antton Lekaroz	Apirila 19 Orio-Venta 90 Km. Ard. Gabriel Barrondo	Apirila 26 Vuelta Burgos 110 Km. Autobús	Maiatza 1 Amasa 80 Km. Ard. Aguirrezabal	Maiatza 3 Uztaritz 90 Km. Ard. J. Olaskoaga	Maiatza 10 Larraul (Asteasu) 90 Km. Ard. R. Laruskain
Maiatza 17 Gaztelu (Nafarroa) 95 Km. Ard. J. A. Aristizabal	Maiatza 24 Bidarraí 110 Km. Ard. E. Iridoi	Maiatza 31 Izaskun 95 Km. Ard. J. J. Aristizabal	Ekaina 6-7 Gernika 250 Km. Ard. Elkartea	Ekaina 14 XIII Bidasoako Bira 165 Km. Ard. Elkartea	Ekaina 21 Pas de Roland 105 Km. Ard. R. Garcia
Ekaina 28 Agiña - Aritzulegi 70 Km. Ard. Sarasola	Uztaila 5 Heletta 115 Km. Ard. J. L. Barandiaran	Uztaila 12 Gorramendi 115 Km. Ard. Errondosoro	Uztaila 19 Saldias 110 Km. Ard. J. I. Gonzalez	Uztaila 26 Otzondo-Gozaria 115 Km. Ard. Elkartea	Iraila 6 Grutas de Sara U. Haldi 75 Km. Ard. S. Acera
Iraila 13 Amezketá 115 Km. Ard. J. Jauregi	Iraila 20 Urdax - Cuevas 90 Km. Ard. C. Eraskin	Iraila 27 Elgoibar-Gatzaga-Pantano-Ozaeta-Egino 75 Km. Autobús	Urriak 4 Igantz 58 Km. Ard. B. Manterola	Urria 11 S. Esteban-Ursbil 65 Km. Ard. S. Bastida	Urria 18 Lizuliaga (Gosaria) 50 Km. Ard. Elkartea

Itzulia alde batera utzita, beste urte batez Txirrindulari Elkarteko kideek denboraldiari hasiera eman diote. Hori dela eta, egutegi bat kaleratu dute. Martxoaren lehen egunean hasiko dira, Guadalupeko igoerarekin. Azken kirol egun ofiziala urriaren 18an izango da. Bitarte hortan igandero irteera bat pentsatu dute, forma onean mantentzeko asmoarekin. Abuztuko igandeak ezik, beste guztieta irteera bat antolatuta dago, bazkide guztiak bertan ager daitezkelarik.

Egutegi hau begiratuta, autobusean egin beharreko bi irteera daudela errez ohar gaitezke. Lehená Burgos-eko mendateetara izango da, aurreko urteetatik oroitzen onak mantentzen bait dituzte Elkarteko kideek. Bigarrena aldiz, Leintz-Gatzaga, Agurain ingurura izango da. Hortaz gain, bi egunetako irteera bat egitea ere pentsatu da, Gernikara hain zuzen ere. Nazio mailako eta nazioarteko zenbait probetan parte hartzen jarraitzea ere espero dute kirolari hauek: Quebrantahuesos, Triple Corona, Val Louron...

Kideek urtero 10.500 pezetakoz ordaintzen dute. Kuota 3000 pezetakoa da, eta geratzen dena lizentzia lortzeko erabiltzen da. Kadete eta junior mailan daudenek aldiz, 8500 ordaindu beharko dute. Azkenik, infantelek 4500 pezetan truk lizentzia eta guztiz ibiltzeko aukera izango dute. Zifra nahiko merkeak dira, gehienbat beste kirolekin erabiltzen diren zifrekin parekatzen badugu.

Beraz, Txirrindulari Elkartetik lanean jarraituko dugu Itzulia ahalik eta hobekien irten dadin. Berriro ere gogoratu nahi dizuegu trafiko arloan aldaketa handiak egongo direla, eta guztion ohiturak aldatuak izango direla bi egun hauetan. Pazientzia eta ulertzeko gaitasuna beharrezkoak izango dira hondarribiar guztiontzat bi egun garrantzitsu hauetan. Dena den, egongo diren trafiko aldaketak aurretiaz abisatuak izango dira sortuko den kaosa txikiagoa izan dadin.

Bitartean, Hondarribiko Txirrindulari Elkarteko bazkide guztiok kirola egiten jarraituko dugu, bakoitzak ahal duen neurrian, oso kirol gutxi egongo bait dira hau bezain eder eta osasuntsuagorik.

IÑIGO ARISTIZABAL

EGUNKARI EZKUTUA

arkaidazu laztana oraindik ere zatarki azal nezakeen ausardi hau. Badirudit ez dudala honen egiteko eskubiderik. Nolanahi ere —eta ez dut zu samurtzerik nahi papertxo hauen aitzinean; agian zuzenean sutara botatzea izango litzateke gauzarik aproposena— azal ezin dezakedan zerbaitek bultzatzen nau guztiaren adieraztera, guztiaren ulertzera nahiz eta aspaldidanik badakidan ezerrek ez duela esplikaziorik, ezerrek ez duela pena merezi.

Irailak 27

Eguna grisa da eta euri tantek ganbarako teilatuan duruntzen dute ozenki, tanta bakoltzak nire oroitzapenean mailu baten antzera elkarrekin igarotako segundu guztiak bihurtzen ditzidalarik. Ez dakit zer esan.

Bide hestu baldres batek nire bakardadea asetzen duen etxe (edota hobe esanda etxola ttipi bat besterik ez da, badakizu zein guti arduratu naizen betidanik gauz horietaz) bakarti huntarat narama. Egunean bitan besterik ez zeharkatzen dudana bide horrek, sasiz beteta urtearen aro «alaitsuenetan» («vous êtes plein d'esprit» erranen zenidake) ez du ni baizik ikusten. Azkenean lortu nuen amestutako lekua, denbora eta espaziotik at dirauen paraje bakarti hau. Mamu baten gisa bizi naiz «izuen gordelekuetan barrena» (badakusat orain ere zure irribarra...). Ez pentsa gizonen justiziaren lotsaz dihardudala paraje deslai hunetan...

Urriak 7

Itsasoa ikusterakoan guztiz irentsi nahi nuke. Nire bakarguda da. Luzaroan enuen onartzen ahal gizonaren muga elementuen aitzinean. Behar izan dut urte askotako irakaspena horretarat irits nadin; «the Awful Truth» -en jabe izatea lortu duta ? (...)

Aste huntan denborak atzera jo du. Bakardadea areagotu da. Eurria eta babazuza egun osoz, gau osoz. Hotzak erdi hilik uzten nau bide magaletan, ez dut etxera itzultzeko biderik kausitzen ahal, sutondoa amatzaten da ezinbestez eta itsasoa gaintzen duen muino batean igarotzen ditut egunak dituen segundu guztiak, banan bana orriultzen, itsasoa gogoarekin irentsiz, gogoa itsasoan hondoratzen... Itsasontzi bat beharko nuke iparraren harat joaiteko, gero eta urrunago... IKUSTEKO iriak menderatzen nau. Betidanik sentitu izan dut menderaezinezko ihes desio bat, edo desio baino gehiago dena iritsi, obsesioa, guztiaren gaintetik, gutzia suntsi lezakeena...

Urriak 9

Ez naiz inoiz hain ongi senditu gizonarekin harremanak etendu nituenetik baino. Lehendanik telefonoa (hura ere kendu nuen arte), berantago gutunak -hauek ere azken honetara soilik murriztu nituelarik- ene bakardadearen asetzeko oztopoak besterik ez zirenak desegin nituen. Galduta nuen kontaktoa erabat, hilabeteak daramatzat inorekin hitzik egin gabe. Ezta itsasoarekin; afasia batek jo nau. Eta ez dut borrokatzako gogorik.

Urriak 11

Nolaz pentsa nezakeen momentu batez ere zure xarmaren pean erortzeari aurre egiterik. Sakonetik agertzen zenuen zure jaidura horrek liluraturik utzi ninduen lehen unetik. Noraino amesten zintudan egun oraino ez dut jakiten ahal.

Urriak ..

Hosto bat aurkitu dut liburu baten barnean. Ez hostoagatik baino liburuagatik jin zauzkit zertzeladak bezala ene bihotza minberatzen duten zure uneak. Une trajikoenak hain zuzen. Liburuak badakizu zoin den; hostoa, aldiz, hunako hau duzu: «Bizitza seriozki hartzen duten horietakoa nintzela uste zuten gehienek. Badakizu, edozor gauzari heltzeko prest egoten diren horiek, garretan urtzen den burni erre bati ere helduko luketen jende miserable horiek, hiltzea besterik merezi ez duten kabal itxurazko sasi-gizakiak... Zerbait eusten badiot (ni ere eutsi beharrean!) nire kontzientzia eta ideien garbitasunari da, orain denboraren «hemengo» adeltik, atzera begira dezakedan momentu honetan, eta...

Zertarako guzti honen beharra? Zuk badakizu guztia eta guztia dakien bakarra zeu zera. Horregatik agian idazten dizut, nahiz eta ongi badakidan ez duzula inoiz gutun hauek irakurtuko. Agian neure burua zuzitzeko edo eta zure heriotzari zama arintzeko. Zergatik guzti honen beharra? »

Urriak 20

Lehenengo egunean idatzitakoa berrikusi dut; ez dut sekulan egiten. Hastapeneko momentuan baizik ez dut pentsatu egun guzti hauetan. Lehen aldikotz nola gurutzatu genituen begiradak, nola zure begiak epeldu ziren... Banekien zuk ere senditu zenuela zirrara hura, eta beldur berberak hartu zintuela. Bagenekien galdurik gundela eta ez zela burrukatzerik...

Atzo erre nuen zure azken argazkia, hainbeste maite nuen argazki hura, Lisboaren teilatuen gainetik nabarmentzen zinen argazki madarikatu hura. Denboraren ukatzea zirela argazkiak eta horregatik zenituela hain maite esaten zenidan. Denboraren atxikitze bat, hura gure oinetan ezartzeko elementu bat eta argazki kamara bat eskuartearen denborari nagusitu Jainkosa senditzen zinela.

Orain badakit. Ni neu naiz denboraren garaile. Zu hasieran, gero besteak, ondoren elementuak, gauzak eta azkenik zure argazkiak erre ostean nagusitu naiz.

Jarraiki izan dut Monsieur R. erran gomendioa. Denbora tempus pertsonalitik berezi nuen eta enetako baizik baliagarri ez zen denbora berri bat eraiki nuen, beste guzia desegin zuena. Mundua nigatik at zegoen. Garaile nintzen berriro ere.

Urriak 13

Hosto hauek aurkitu ditut. Ez naiz gehiago mintzaturen.

«Zure izena izkiriartzen nuelarik, berau hanpatzen, tarrotzen, larritzen joaiten zen, dimentsio baten jabe izan zedin lortzen nuen arte. Ordian zure izena eta zure iduria bat egiten ziren eta nahikoa nuen izenari so egitea ZU ikusteko, ZU amesteko... Ono badakusat zure bisai

zurbila, ja desagertua, lanho arterik agertu mamu antzeko hori...»

«_yo vos quiero poner un nombre que será conforme a vuestra persona y angustia en que soys pues-to, que vos soys mancebo y muy hermoso y vuestra vida está en grande amargura y en tinieblas: quiero que hayáis nombre Beltenebrós...»

Bada ere «zuri» idatzitako olerkia, Maga:

ZURIA

So natzaion
elur puska
elur maluta
su-aurkako
aurpegi beltz
ifernu hatsaz
beteriko
aurpegi zurbil
horrek
ba duia
ene bakargudaren
aurre-sendimendurik
edo bederen
argi sinale baten
izpirik. . .

Finitu dut erraitekoa. Ez dut barkamenik. Ez dut onatzen jendeen ujamendurik. Ez naiz gehiago mintzaturen... Enauzu irakurtuko.

NIKOLAS AROZENA
2. SARIA

DENBORAZ OROIT

Esnatzerakoan jakin genuen
hilik geundela
inork ez ezer ez zuen zentzurik
ezerk

soilik
mitxeletak
naufra goen oihal zartatuak apaintzen zituzten
arinla eder haiek

Zerura so egin genuen
jada ezinezkoa zen izarrak jatea

Denboraz oroit bizitzera kondenatuak geundela
jakin genuen noizbait

ELURRAZ OROIT

Elurraz oroit

Zure lepokoaren atzeko
adats zilar sotilari begira

Elurraz oroit
elurra eta zu

Esaidazu
ezpainak eta arratsaldea
nola diren denboraren uhinetan
laztan leun
bihotz itsaso
moldatzen

Elurraz oroit
elurra eta zu

Besarka nazazu
beste guztia ahantzi bederen eta
estutu lepokoa, maitea
begira algodoi xuriak
begira nola urtzen diren

Elurraz oroit
elurra eta zu

Azkena bada ere
goazen
elkar ezagutu genuen lekura
Ulertzen zaitut
ez nuzu maite

baina, oroitzen al zara?
Elurraz oroit
elurra eta nire malkoa

IZENGABEEN LORATEGIA

Gauaren zubiaren azpitik
desagertu da
ametsaren ibaia

Izarrrik handienak begiratzen gaitu
Haurra itxaropentsu jeiki da
gizona izan nahi zuen

Ispiluaren aurrean
soineko urdina erantzi du
ondoren gorbata ba! ipini du soinean
bizar beltza marraztu
musu eztian
eta gizon bilakatu da

Harro egon da begira luzaroan
baina egia ulertu du
ez zen gizona
haur dohakabea baizik
malko garden bat labaindu zaio
masailean behera

Goiza heldu da
hauztarnak ihes elgin du

oroitzapellak
laino ilunak baino ez dira
Behin haur izandakoa
itxaropenik gabe iratzarri da
zerua beltz kolorez ikusten du
Urteek,
ametsen ibaiaren moduan
ihes egin dute

Lore baten zurtain laburrean
izengabeen lorategian
geratu dira betirako
ametsak

Orain
urteen poderioz usteldu den haragi puskak
haur izan nahi du
Ispiluaren bila abiatu da
jada ez da haurra

eta sekuia ez da berririo haur izanen
herio baizik
Ondikotz

ARRATSALDE MORAIL

Arratsalde morail
oroitarazle
alzifre garai

Leihio gardenen atzean
aspaldi usaitu nituen hodei gorriskak
hemen daude xuxurlatzen
heldil ote da nire ordua?

Gaztaroko lore eta koroak
kresala hezeak itsas ertzean
batel orlegien brankak...kristalezko irudietan
preso dauden ametsak

Arratsalde morail
oroitarazle
alzifre garai

Parkean daude
zuhaizt biluzien gerizpean - hosto ihartuen artean -
nire jostailuak
iturrien zipriztinak gaztaroaren masaileen
egun
ene esku zartatuen dardaran
orbel barreiatuak baino ez diren
erbatzik gabeko
zurtoin ahul

Arratsalde morail
oroitarazle
alzifre garai

Begira zauzkat
baina ez dizut beldurrik

oroitzapen gozoekin
hilko bainaiz

SUSTRAI BARIK

Sustrai barik bizitza
deus

Sortaldeko suzko gurdien lozorroa
iluntasuna
- Hegoez ikara - txori jaioberriaren beharra
amaren babesa

Itsasoa. armiarma sare inguraturik dagoen hondakin
masta
olatuek irentsi duten itxaropena, desertuan
naufragoa
Gurutzeari eginiko erreouak
munduari beldurra
Zahartzaroaren ezpain lehorren musua
gibelera behatzen duten bi ispilu malkotan
oroitzapenak
Asmo ezkutuko maitasuna
itzaltzen doan baserriko kandelaren txinparta
irribarrerik egiten ez duen hauraren itzal grisa olertezina
Harrpile-tako erromesen urratsak. - ildo ezabatuak
oinutsik dabilztan pinpilipauxa dantzariak
erabaki maltzurak barkatzen ez dituen kristau
mendekaria
eguneroko ogia
Kanpoan gauerdia - ibiltaria elurte zurian
bakardadea

Sustri barik oinazea
ate berria
Sartaldean oztendu diren amonaren adats xuriek
ez dute haizearen lastana sentituko
Sustrai barik oinazea
denboraz oroitz

ARITZ GORROTXATEGI
2 SARIA

Susperregi
ARTE-GALERIA

SAN PEDRO, 1
TEL. 943 - 64 25 56
FAX 943 - 64 71 16
20280 HONDARRIBIA

ARRETXE

salmenta eta konponketa

RENERIA
C/Larrazabal, 1 • Tfno.: 34 01 82
DONOSTIA
C/Zabaleta, 54 • Tfno.: 28 65 72
HONDARRIBIA
C/J. Alonso, 5 • Tfno.: 64 27 77

ZER IKUSI HURA IKASI

asatako Neguko Jarduendien barnean hau izan zen ekintzetako bat. Herriko zenbait ikastetxetan antzerki lanak antolatu ziren. Hau ez da oso gauza xelebrea. Baina ekintza honi xama berezi bat ematen diona, ikastetxe hortako ikasleek eta euren gurasoek antzeztuta zirela zen.

Jakin al izan dugu antzerki lan arrakastatsuak izan zirela, eta hori dela eta ezingo genuen argazkiren bat publikatu gabe geratu. Hala eta guztiz ere ez da garrantzitsuena arrakastatsua den jakitea edo ez, baizik

eta bi generazioetako jendea bat eginik egotea halako ekintzak egiteko prest. Eta generazio hauek odol berekoak badira, gertakaria hainbat eta politagoa suertatzen da. Hori dela eta, ea datorren urtean errepikatzen diren zerbait dugun antzerki hauek.

Hori bai, ez da bidezkoa kalean edo lagunekin erdaraz mintzatzea, eta gero antzeppen lan batekin euskararen kupoa bete dela pentsatzea. Urreek euskaraz egitea nahi badute gurasoek, eurek ere gauza berbera egin beharko dute, erdara hutsera joango bait dira haur hauek bestela.

GAZTEENTZAT IKASGELA BAT SAINDUA GAZTETXEAN

dalaren prebentzio komunitarioaren planaren zerbitzuak, gazteei zuzendutako proiektu bat martxan jarri du, IKASGELA deitzen dena. Sainduako Gaztetxean egongo da kokatua, eta bertaratu daitezkenak 12-16 urte bitarteko gazteak dira.

Etxeko lanak edo ikasketak egiteko leku aproposa da, eta hortaz gain zure egoera berean dauden beste zenbait gazterekin erlazionatzeko aukera ezin hobea da hau.

Astearte eta ostegunetan irekiko da arratsaldeko lauretatik zortziretara. Bertan bi gizarte hezitzaile egongo dira. Bi gazte hauen lana ingurune hau apur bat dinamikoagoa bihurtzea da. Hori bai, bertaratzen den edozein gaztek argi eduki beharko du hau ez dela akademia bat, gazteek bere eginbeharrak betetzea baizik, horrela berauen arteko erlazio sozialak bultzatuz. Nola den hobe ikasi ahal izateko, bertaratzea besterik ez duzu.

HONDARRIBIA ATZO ETA HERENEGUN

zken aleotan atera ez dugun atal bat dakarkigu hila bete hontan berriz ere aldizkarira. Gaur egun bizirik dauden bi eraikinen irudia dakarkizuegu begietara. Bata san Pedro kalean dagoen Hotel Jauregi-rena da, Zuloaga kalera ere ematen duena. Ez dago data ziurrik argazkia noizkoa den jakiteko, baina baditu bai bere urteak.

Bestea hain ezaguna den Biteri ikastetxekoa da, «Escuelas Vitery» aspaldi batean. Irudi hau 1912 urtekoa da, atera kontuak beraz. Benetan etxe ederra zen, jauregi baten antza zuen gainera.

Argazki hauetan interesa daukan edonork Zuloaga Etxean dauka ordenagailu sinple baten bidez hortarako aukera. Bertako arduradunari laguntza eskatuz, horek bere betiko disponibilitatearekin lagunduko zaitu kanpotik hain zaila dirudien ekintzan. Benetan da interesgarria argazki hauek begiratzea. Animo, bada!

Gure irakurleek era honetako argazki zaharrak badituzte, eta guk publikatzea nahi badute, oso gustora egingo genuen zerbait da. Udal Euskara Azpibatzordera bidal dezakezue nahi izanez gero, eta hurrengo alean publikatuta ikusiko duzute.

AUTO - ESCUELA ALZAGA

A-1, A-2, B, C, D eta E
KARNETEN TRAMITAZIOA

Urrezu, 37 • Tel.: 62 16 27 • Fax: 62 33 95 IRUN
Zuloaga, 12 • Tel.: 64 16 23 HONDARRIBIA
C/ Fuenterrabia, s/n • Tel.: 61 72 12 IRUN

Arroka - Berri ERRETEGIA

Faroko bidea
Tel.: 64 27 12
HONDARRIBIA

BATEK DAKI ZER DEN

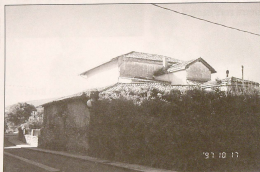

emen daukazue pasa den alean publikatu ez genuen argazkia. Arazo bat izan genuen, eta ondorioz atala umezurtz geratu zen. Otsaileko ale hontan dakarkizuegu irudia. Hurrengo orrian dagoen bigarren leihaketa bezala, hau ere martxoaren 23a aurretik bidali beharko duzute, Udal Euskara Azpibatzaidera.

Bien bitartean, oraingo ale hontan dakarkigun irudi hau oso erreza izango da zuentzat asmatzeko. Bigarren leihaketa jende helduarentzat dedikatuta badago ere, oraingo hau

edonorentzat zuzenduta egon daiteke. Oraindik zutik dagoen etxe bat dugu. Eskatzen duguna etxearen izena da, baita ere non dagoen zehazki. Eraikin hau garai batean zertarako erabiltzen zen jartzen baduzue, hainbat eta hobeto. Hala ere, azken datu hau ez da kontutan hartuko leihaketa egiterakoan.

Beraz badakizue zer egin. Udal Euskara Azpibatzaidera gutun bat bidali, eraikin hau zer zen eta bere izena jarri eta agian zu izango zara Beko-Errotan bi pertsonentzako afaria irabaziko duen hurrengoa. Ziur dagoena, idazten ez baduzu afaltzera joango ez zarela da. Idazteko epea martxoaren 23a da, astelehena.

**SAGARDOTEGIA
JATETKEA**

BEKO-ERROTA

Horra hor goian errota
irina pur pur ihota
ondo jan eta edan paketsu ta alai
hor duzue Beko - Errota.

JAIZUBIA
TEL.: 64 31 94
HONDARRIBIA

NOR, NON ETA ZERTAN?

urretik azaldu dugun moduan, ale hontan bi leihaketa aterako ditugu. Honako hau bigarren da, eta beraz, parte hartu nahi duenak, beste karta batean bidali beharko du erantzuna. Berriro ere barkamenak eskatzen dizkizuegu, eta orain baduzute aukera afari bat irabazteko. Zorte asko edukita, bi ere irabaz ditzazkezue. Ez ahaztu bi karta desberdinetan bidali behar direla erantzunak, bi leihaketa desberdin bait dira.

Hilabete hontan pixka bat aldatu egin dugu betiko joera. Hontan, bi argazki atera ditugu, eta baliteke azken aleotan agertu dugun leihaketa baina zailagoa izatea. Baina zer egingo diogu bada, ez dago gaizki noizean behin ikerketa lan txikiak egitea.

Ale hontan bi argazki atera ditugu ikus dezakezuenek. Hamabi dira bi argazkiak batuz agertzen diran pertsonak, baina egitan bederatz besterik ez dira, batzuk errepikatuak bait daude, bietan ageri direlako.

Leihaketaren xedea, bederatz pertsonen izena ematea da, eta bederatz horietatik zein hiruk ikusten duten euren irudia errepikatuta.

Hori egitea lortzen duzuenok, bidali gutun batean erantzuna Udal Euskara Azpibatzordera martxoaren 23a aurretik, eskuz edo postaz. Suerte ona denontzat.

MARTXOAREN 1 ETIK 31 ARTE

CAPRICORNIO: Azterketak pasa dira eta badirudi ez zaizula oso ongi joan. Denbora gehiego dedikatu beharko zenuke ikasketetara eta buruan dituzun txoriak aldendu, damutuko zaizu bestela zure bizitzan.

AQUARIUS: Utzi erretzeari eta baita hainbeste telebista ikusteari. Martxa horretan jarraituta, antena aurpegia izango duzu eta hori ez da gauza ona ligatzerako orduan. Irratia entzun, aberatsagoa bait da oso.

PISCIS: Gehiegi joaten ari zara elurretara. Aberatsen kirola da hori, eta zu nahiko pobrea zara eta ez daukazuna erakusten ari zara. Itxura egiten aritzen denari gauza txarrak gertatzen zaizkio, tentuz ibili beraz.

ARIES: Oso ondo dihoaz gauzak zure bizitzan. Neska aurkitu duzu, eta baliteke laister diru kantitate bat tokatzea. Horretarako jokatu egin behar da, baina neurria igaro gabe..

TAURUS: Lan asko egiten ari zara, eta soldata orain artekoa bezalakoa da. Hori ez da normala, eta buruzagiari kontuak argitu beharko zenizkioke, esklabismoaren garaiak aspaldi pasa bait ziren.

GEMINIS: Duela zenbat ez zarela elizatik agertzen? Zeren zain zaude? Don Martinek eskertuko dizu, eta baita zuk ere, burua patata bat bezala daukazulako azken aldiotan.

CANCER: Osasun onean zaude, eta hori ona da. Baina zure albora begiratu, eta baten bat osasun hain onean ez badago, lagundu beharko zenioke, noizbait ere bere laguntza beharko bait duzu.

LEO: Oraindik ez duzula parejarik aurkitu? Aski da, bide honetan jarraituta neskazar bukatuko duzu, eta baliteke ere elizaren bidea jarraitzea. Hain ederra izanik saia zaitzez pixka bat, alfer alena!

VIRGO: Larunbatetan gehiegi ateratzen zara, eta horrek nekatuta uzten zaitu aste osorako. Kirol pixkat gehiago egingo bazenu, askoz gustorago egongo zinateke zure gorputzarekin.

LIBRA: Laister dator udaberria, eta zure aurpegia zaindu beharko zenuke. Crema asko daude horretarako, erabili beharko zenituzke, horrela barnean daukazun edertasuna kanpoan azaldu dadin.

SCORPIO: Oraindik lanik gabe zaude, eta etxean fosil bat dirudizu. Atera pixka bat eta galdetu zenbait lekutan, ia aldatzerik daukazun zure egoera tamalgarri hau. Bitartean, loterian jokatu.

SAGITARIO: Nahiz eta matrikulatuta egon, eskolara noizean behin joatea ez litzateke gaizki egongo. Horrela ezinezkoa da aprobatazea, eta nahiz eta azkarra izan, gaizkilea beti ateratzen da galtzen.

JAIOZAK: URTARRILA

- 1ean: Rafael Oronoz Etxaburu
Gurasoak: Rafael eta Mª Antonia
- 1ean: Ander Iza Emazabel
Gurasoak: Jose Julian eta Edurne
- 2an: Gorka Iñarra Bergara
Gurasoak: Gonzalo eta Ana Isabel
- 4an: Aitor Perez Etxabe
Gurasoak: Carlos eta Mª Guadalupe
- 5ean: Rodrigo Cano Lasalde
Gurasoak: Alberto eta Izaskun
- 7an: Intza Arzuaga Iridoy
Gurasoak: Imanol eta Nerea
- 8an: Telmo Fernandez de Barrena Sarasola
Gurasoak: Francisco Javier eta Miren
- 8an: Ines Arrecubieta Zaldibar
Gurasoak: Jesus eta Susana
- 13an: Martxel Vazquez Nikolarena
Gurasoak: Manuel eta Ana
- 18an: Jon Alkain Sein
Gurasoak: German eta Mª Asuncion
- 26an: Aitziber Karrera Garate
Gurasoak: Jesus Mari eta Mª Lurdes
- 28an: Paula Calvo Iridoy
Gurasoak: Angel eta Mercedes
- 30an: Gonzalo Begiristain Lasalde
Gurasoak: Jose Mari eta Miren Josune
- 31an: Irati Garcia Beróz
Gurasoak: Luis eta Mª Isabel

EZKONTZAK: URTARRILA

- 2an: Eduardo Izutegi Aranzeta, Zizurkilgoa
eta Mª Luisa Santamaria Perez, Hondarribikoa
- 17an: Mikel Martinez Larrarte, Hondarribikoa
eta Miren Canellada Galparsoro, Irungoa
- 24an: Jose Miguel Altuna Almandoz, Hondarribikoa
eta Ainhoa Sarriegi Etxeberria, Donostikoa
- 30ean: Miguel Orbea Aranegi, Hondarribikoa
eta Christine Darti Guelangue, Hendaia

HILDAKOAK: URTARRILA

- 6an: Mª de la Encarnación de Viala y de Vedruna, 75 urtekoa
Pasaia Kalea
- 13an: Mª Asuncion Otxotorena Alzugaray, 76 urtekoa
Bernat Etxepare Kalea
- 14an: Agustina Oronoz Lazkanotegi, 82 urtekoa
Itxas-Argi Kalea
- 28an: Francisca Etxebeste Saralegi, 89 urtekoa
San Nikolas Kalea
- 28an: Antonio Gonzalez Merida, 73 urtekoa
Etxenagusia Margolaria Kalea
- 31an: Francisco Agirre Sarasola, 84 urtekoa
General Leiba Kalea

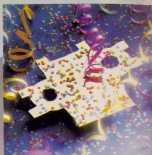

Kirolean.

Enpresetan.

Jaietan.

Kulturan.

Osasunean.

Aisialdian.

KUTXAREN

IRABAZIAK NONAHI

DIRA AGERI.